

(19)

(10) **LT 4064 B**

(12)

PATENTO APRAŠYMAS

(11) Patent numeris: **4064**

(51) Int. Cl.⁶: **A61K 35/78**

(21) Paraiškos numeris: **95-110**

(22) Paraiškos padavimo data: **1995 10 17**

(41) Paraiškos paskelbimo data: **1996 08 26**

(45) Patent paskelbimo data: **1996 11 25**

(72) Išradėjas:

**Pranas Karvelis, LT
Virgilijus Dūdėnas, LT
Henrikas Dūdėnas, LT**

(73) Patent savininkas:

**Pranas Karvelis, Taikos pr. 7-3, 4730 Švenčionys, LT
Virgilijus Dūdėnas, V. Putvinskio g. 32-4, 3000 Kaunas, LT
Henrikas Dūdėnas, V. Putvinskio g. 32-4, 3000 Kaunas, LT**

(74) Patentinis patikėtinis:

**Lyra Tarnauskienė, 26, Patentinių patikėtinių juridinė firma, Kuršių g. 58-43,
3040 Kaunas, LT**

(54) Pavadinimas:

Atsikosėjimą lengvinantis vaistažolių mišinys

(57) Referatas:

Išradimas priklauso medicinos ir farmacijos pramonei. Išradimo tikslas - gydymo efektyvumo padidinimas. Vaistažolių mišinį sudaro sekantys komponentai, g: šalpusnio lapai (*Folia Farfarae*) - 20, gysločio lapai (*Folia Plantaginis majoris*) arba trilapio pupalaiškio lapai (*Folia Menyanthidis*) - 20, saldyšaknės šaknys (*Radix Glycyrrhiza*) - 10, medetkos žiedai (*Flores Calendulae*) - 10, liepos žiedai (*Flores Tiliae*) - 10. Vaistažolių mišinį sudarančius komponentus atskirai susmulkina plaktukiniu smulkintuvu ir atsijoja smulkias daleles. Komponentus sumaišo būgniniu maišytuvu iki homogeninio mišinio. Gydymui vartoja vaistažolių mišinio užpilą. Užpilas mažina kvėpavimo takų jautrumą, uždegimą, lengvina atsikosėjimą.

I.

Išradimas priklauso medicinos ir farmacijos pramonei, būtent atsikosėjimą lengvinantiems vaistažolių mišiniams.

Žinomas vaistažolių mišinys, lengvinantis atsikosėjimą, į kurio sudėtį įeina pušies pumpurai (Pinus sylvestris), gysločio lapai (Plantago major), rudmenės (saldyšaknės) šaknys (Glycyrrhiza), šalavijas (Salvia), šeivamedžio (Sambucus) žiedai. (žr. RU patentą Nr.20I3094, TPK A 6I K 35/78, I994).

Žinomas taip pat vaistažolių mišinys, lengvinantis atsikosėjimą, į kurio sudėtį įeina raudonėlis (Origanum), šalpusnis (Farfara), rudmenės (Glycyrrhiza) šaknys, gailis (Ledum), kurių santykis atitinkamai 1:1:2:2. (žr. RU patentą Nr.20I3094, TPK A 6I K 35/78, I994).

Gydymas žinomu vaistažolių mišiniu nėra efektingas, ir be to, jis vartojamas ingaliacijoms, kurios skiriamos dešimčiai dienų.

Išradimo tikslas - gydymo efektyvumo padidinimas.

Nurodytas tikslas pasiekiamas tuo, kad atsikosėjimą lengvinantį vaistažolių mišinį, kurio sudėtyje yra sausų vaistingųjų augalų: šalpusnio lapų, saldysaknės šaknų, sudaro sekantys komponentai, g:

Šalpusnio lapai (<u>Folia Farfarae</u>)	20,

Gysločio lapai (<u>Folia Plantaginis majoris</u>)	20,

arba

2.

Trilapio pupalaiškio lapai (<u>Folia Menyanthidis</u>)	
Saldyšaknės šaknys (<u>Radix Glycyrrhizae</u>)	IO,
Medetkos žiedai (<u>Flores Calendulae</u>)	IO,
Liepos žiedai (<u>Flores Tiliae</u>)	IO.

Atsikosėjimą lengvinančio vaistažolių mišinio sudėtis optimali. Mažinant mišinyje šalpusnio, gysločio lapų kiekį, gydymo efektas silpnesnis, o gydymo laikas ilgesnis, todėl ligoniui reikia skirti cheminių vaistų.

Išradimas iliustruojamas pavyzdžiais.

I atsikosėjimą lengvinančio vaistažolių mišinio gavimo pavyzdys.

Mišinį sudarančius komponentus (vaistingųjų augalų žaliavą) : šalpusnio (20 g) ir gysločio (20 g) lapus, medetkos (IO g) ir liepos (IO g) žiedus atskirai susmulkina plaktukiniu smulkintuvu iki dalelių, nedidesnių kaip 5 mm, o saldysaknės (rudmenės) šaknis (IO g) iki dalelių, nedidesnių kaip 2,5 mm. Po to pro sieta, kurio akelių diametras 0,2 mm, atsijoją kiekvieno komponento atskirai smulkias daleles. Taip paruoštus komponentus būgniniu maišytuvu sumaišo iki homogeninio mišinio. Gauto vaistažolių mišinio kvapas silpnai aromatinis.

2-5 pavyzdžiai. Analogiškai pirmam pavyzdžiui gavo atsikosėjimą lengvinančius vaistažolių mišinius, kurių sudėtys pateiktos lentelėje.

Vaistažolių mišinio drėgmė turi būti 14 %, stambių dalelių, nepraeinančių pro 5 mm dydžio sieto akeles ≤ 20 %, smulkių dalelių, praeinančių pro 0,2 mm dydžio sie-

to akeles $\leq 8 \%$, bendras pelenų kiekis $\leq 12 \%$.

Gydymui vartojo vaistažolių mišinio užpilą. Užpilas kartokas su salstelėjusiu prieskoniu.

Atsikosėjimą lengvinančių vaistažolių mišinių
sudėtys

Lentelė

Pav.	Mišinio komponentai, g					
	Šalpus- nio lap.	Gyslo- čio lap.	Trilapio pupalaiš- čio lap.	Saldyšak- nės šak- nys	Medet- kos žiedai	Liepos žiedai
I	20	20		10	10	10
2	20		20	10	10	10
3	24	24		8	8	6
4	16	16		13	12	13
5	17		16	12	13	12

Pareiškiamas vaistažolių mišinys, palyginus jį su žinomu (žr. RU patentą Nr.20I3094, TPK A 6I K 35/78, 1994) yra žymiai efektyvesnė gydymo priemonė, sergant kvėpavimo takų ligomis. Atsikosėjimą lengvinantis vaistažolių mišinys mažina kvėpavimo takų jautrumą, lengvina atsikosėjimą, slopina uždegimą, skystina skreplius ir todėl skatina jų išsiskyrimą. Šio mišinio poveikis toks pat kaip cheminių vaistų, skirtų kvėpavimo takų ligų gydymui.

Atlikti klinikiniai tyrimai patvirtina pareiškiamo vaistažolių mišinio privalumus.

4.

Tirtos trys ligonių grupės: I grupė - 10 ligonių, II grupė - 7 ligoniai, III grupė - 5 ligoniai. I grupė vartojo vaistažolių mišinį, nurodytą I pavyzdyje (žr.lentelę), savaitės bėgyje. Jau pirmomis vaistažolių mišinio užpilo vartojimo dienomis pastebėtas ligonių savijautos pagerėjimas, atsikosėjimo palengvėjimas. II grupė vartojo vaistažolių mišinio, nurodyto 3 pavyzdyle (žr.lentelę) užpilą, kurio poveikis, kaip pastebėta, toks pat kaip optimalios sudėties mišinio. III grupė, kuri vartojo vaistažolių mišinį, nurodytą 4, 5 pavyzdžiuose, sveiko lėčiau ir jiems papildomai buvo skiriami cheminiai vaistai.

5.

Išradimo apibrėžtis

Atsikosėjimą lengvinantis vaistažolių mišinys, kurio sudėtyje yra sausų vaistingųjų augalų: šalpusnio lapų, saldyšaknės šaknų, b e s i s k i r i a n t i s tuo, kad jį sudaro sekantys komponentai, g:

Šalpusnio lapai (Folia Farfarae) 20,

Gysločio lapai (Folia Plantaginis majoris) 20,

arba

Trilapio pupalaiškio lapai (Folia Menyanthidis)

Saldyšaknės šaknys (Radix Glycyrrhiza) 10,

Medetkos žiedai (Flores Calendulae) 10,

Liepos žiedai (Flores Tiliae) 10.